

28. Jun. 1846

FAKTA

Dato:

28. Jun. 1846

Sidetæl:

Dagbog G, side 78-80

Dagbogens placering:

Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.

KKS19998

Trykt udgave:

Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas

Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,

Statens Museum for Kunst 1976, s.

244-246; Jesper Svenningsen (red.):

Seks år af et liv. Johan Thomas

Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,

kunst og kærlighed, København 2018,

s. 457-458

TRANSSKRIFTION

Brügge 28 Juny 46 Søndag.

i den gyldne Abekat ankom jeg imorges ganske tidligt, og har allerede været i St Johannes Hospitalet og frydet mig over de mageløse Sager af Memmeling¹. De findes anførte i Bädeckers Haandbog og jeg vil kun tilføie: at Santa Barbaras grønne Dragt i det store Billed har en saa mageløs Farve, at den gjorde den meest velsignede Virkning i mine Øine; saaledes har jeg undertiden frydet mig over Venetianernes Røde. – Jeg var ogsaa i Kirken: Notre Dame og saae de to smukke Monumenter over Carl af Burgund og hans Datter; hendes Figur er den bedste og meget kjønt fandt jeg; det har noget Rørende at see et af de lykkeligste, rigeste Mennesker af den store Verden ligge saaledes stille med fromt foldede Hænder; Arvingen til de rige Nederlande var ogsaa kun et svagt Menneske og kan have Naade og Mildhed behov. – Byen har mangfoldige •79• gamle Huse, hele Gader – og flere udmærket deilige Bygninger: Raadhuset, Slagterhuset paa den store Plads, hvor ogsaa et høit, taarnagtigt Huus med fladt Tag (Craenenburg?) morede mig grumme meget. – Men arme van Eyck, hvem har mishandlet Dig saa slemt, og hvor er det muligt, at en saa ussel Statue² kan blive opstillet som et Hædersminde? –

samme Aften

Jeg har seet van Eycks³ deilige Billed i Musæet; her kunde jeg nærmere betragte den Ziirlighed og Reenhed, hvormed han maler Smykker, ædle Stene o s v, i Gent hængte Billedet i St Bavo lidt høit for mine Øine. Sant Donatians blaae, figurerede med Guld indvirkede Kappe er aldeles henrivende. Det er moersomt at see den prægtige St Georg at løfte paa Hjelmen godmodigt jævnt hilsende paa Madonna, idet han anbefaler den gamle knælende Mand med Brillerne i Haanden. – Christushoved og hans Kones Portrait, ogsaa to deilige Billeder.⁴ Af Memmeling to deilige Alterbilleder⁵ med Fløie; deilige Børneportraiter, paa det ene to Skarer af Piger og Drengene hos Forældrene. Faderen med den fiint krumme Næse er en •80• deilig Skikkelse. Og paa det andet: Christi Daab, hvor deiligt er ikke der paa Fløiene Madonna i rød Kjole med Barnet i en hvid Skjorte og med en Drueklasse i Haanden; foran dem knæler en deilig Moder med sin eenlige lille Pige, yndigt! Saaledes blev det ogsaa her de ældste, som gjorde mig den største Glæde, og Rubens i sin hele Glands med alle sine dygtige Elever kan ikke for mig opveie det ringeste af van Eyck, Qvinten Mezzys⁶ eller Memmeling.

– Imorgen skal jeg see Raadhuset og endnu et Billed i St Salvatorkirken, og saa tilbage til Antwerpen for at indskibe mig til Haag, hvor jeg venter mig meget af Potters store Tyr. – Jeg kan mærke, at jeg har forladt Italien alene paa den Opmærksomhed, som mit store Skjæg vækker, og jeg kommer dog vel i Hjemmet til at tage det bort, det generer mig for meget, at Alle vende dem og see efter mig; jeg vilde tit skjule mig for hele Verden

og for mig selv med, om jeg kunde.

¹ Hans Memling (ca. 1430-1494). Lundbye havde på sin udrejse forventet at finde et af de omtalte værker i Köln, se dagbogen 15. juni 1845.

² Marmorstatuen af Jan Robert Calloigne (1775-1830) forestillende Jan van Eyck stod dengang i kunstakademiets gård i Poortersloge. Den blev senere opstillet på Place Jean van Eyck.

³ Jan van Eyck (ca. 1390-1441). Maleriet er nu i Groeningemuseum, Brugge, inv.nr. 161.

⁴ Malerierne er nu i Groeningemuseum, Brugge, inv.nr. 206 og 162. Førstnævnte regnes nu for en kopi malet i 1600-tallet.

⁵ Malerierne er nu i Groeningemuseum, Brugge, henh. inv.nr. 91-95 og 35-39. Sidstnævnte tilskrives nu Gerard David.

⁶ Quentin Metsys (1466-1530).

Büdinge 28 Junij 1660 Sunday.

i den gjeldnes Abekat ankern p
i manges ganske tidligt, og har allerede
været i St. Johannes Hospital og
frjødte mig over d. mageløse Sager
af Memmeling. De findes anførte:
Bädeckers Klædby og p sid kün til
före: at Santa Barbaras grönne
Dragt: det store Billedet har en saa ma-
geløs Farve, at den gjorde den meest
velsignede Virkning i mine Piere; saa
ledes har p indertiden frjødte mig over
Venetianernes Nöde. — p var ogsaa:
Kirken: Notre Dame og saa d. to smukke
ke. Monumenter over Leof af Bärjünd
og hans Datter; hendes Figur er den bed-
ste og meget kjön fandt p; det har meget
fjende at see et af d. lykkeligste, rigeste
Mennesker af den store Verden. ligge saaledes
stille med front faldet Klæder; Aningen
til d. rige Nederlande var ogsaa kün et
svagt Menneske og kan have Naade og Mild-
hed betrag. — Bären har menigfoldige

gamle Kluse, hele Jæder - og flere indmæ-
ket delige Bygninger: Baaehuset, Magtehuset
paa den store Plads, hvor ogsaa et heit, taern
aetligt Kluns med fladt Tag (Braeneburg?)
maede mig grimmere megt. - Men omme
van Eyck, hvem har mishandlet Dig saa
slægt, og hvor er det muligt, at en saa ussel
Statue kan blive opstillet som et Klædes
ninde? -

samme Aften

Jeg har set van Eycks delige Billed; Må
seet; her kunde jeg nærmere betrakte den Firs-
lighed og Heenhed, hvormed han maler Sprog
her, vedle Steen o. s. v., i Gult maente Billedet;
St. Bavo lod heit for mine Pine. Sant do-
nations blaue, figurerede med Guld indvikede
Kapper er aldeles henrivende. Det er mærkeligt
at see den prægtige St. Georg at løfte paa Skjel
med godmodigt jævnt bilsende paa Madonne,
idet han er befalet den gamle knalende Mand
med Brillerne; Maasdu. - Christus hoved
og hans Kones Portrait, ogsaa to delige Billeder.
Af Memorieling to delige Alterbilleder med
Florie; delige Børneportraiter, paa det ene
to Skarer af Piger og Dronje hos Forældrene.
Fabren med den fint krumme Næse er en

deilig Skikkelse. Og paa det andet: Christe
Daab, hvor deilig er ikke den paa Florens
Madonna i rød Kjole med Barnet i en luid
Skjorte og med en Dræktklasse i Almanden; for
an den kendes en deilig Moder med sin
eenlige lille Pige, iindigt! Saaledes blev
det ogsaa her de eldste, som gjorde mig
den største Glæde, og Nuhens i sin hele
Glands med alle sine dygtige Elever han
ikke for mig opveie det ringeste af hans
Lyck, Quinten Mezzijns eller Memmelings.

— Imorgen skal j see Paadretset og
endnu et Billed: St Salvator kirken, og
saa tilbage til Antwerpen for at indskibe
mig til Flaag, hvor j venter mig nægt
af Patters store Tj. — Jy har mærke, at
j har forladt Italien alene paa din Op-
mærksomhed, som mit store Skjæz velker,
og j kommer dy vel i Gjennemt til at ta
gi det best, det gæver mig for meget, at
alle vende dem og see efter mig, j vilde
tit skjule mig for hele Verden og for mig
selv med, om j kunde.